

En tingsrätts underlåtenhet att hålla omhåkningsförhandlingar trots att de misstänkta begärt förhandling

---

Anmälan

I en anmälan till JO riktade AA kritik mot Göteborgs tingsrätt bl.a. med anledning av att tingsrätten, trots framställningar därom, underlåtit att hålla omhåkningsförhandlingar i ett antal mål angående våldsamt upplopp m.m. Hon uppgav bl.a. att i ett av målen, B 6678-01, där de sedermera åtalade satt häktade i hundra dagar hölls endast en omhåkningsförhandling, trots att flera av advokaterna begärde att sådan förhandling skulle hållas då de menade att utredningen var färdig och att s.k. kollusionsfara inte längre förelåg.

Utredning

Dagboksblad och handlingar i bl.a. tingsrättens mål B 6678-01, B 6690-01, B 6691-01, B 6692-01, B 6697-01, B 6700-01, B 6705-01, B 6706-01 och B 6754-01 infordrades och granskades. Av dessa framkom att samtliga mål gällde misstankar om brott som skulle ha begåtts i samband med EU-toppmötet i Göteborg i mitten av juni 2001. Därutöver framgick bl.a. följande.

Från åklagare vid åklagarkammare i Göteborg inkom till tingsrätten den 16 och den 17 juni 2001 häktningframställningar beträffande åtta personer. Samtliga misstänkta häktades såsom på sannolika skäl misstänkta för de av åklagaren angivna brotten, våldsamt upplopp, försök till våld mot tjänsteman och försök till grov misshandel. Tingsrätten beslutade att förlänga tiden för åtals väckande utan att hålla omhåkningsförhandling, trots att de misstänkta hade motsatt sig förlängning, vid följande tillfällen: den 28 juni 2001 i mål B 6690-01, B 6692-01, B 6700-01 och B 6754-01, den 29 juni i mål B 6691-01, B 6697-01 och B 6705-01 samt den 2 juli i mål B 6706-01.

Den 17 juni 2001 inkom också häktningframställningar beträffande tolv personer (B 6678-01) som uppgavs vara på sannolika skäl alternativt skäligen misstänkta för förberedelse till sabotage alternativt stämpling därtill och medverkan till våldsamt upplopp. De misstänkta påstods ha varit verksamma vid vad som i den allmänna debatten kommit att kallas sambandscentralen. Samtliga misstänkta häktades såsom på sannolika skäl misstänkta för de angivna brotten. Sex av de misstänkta

försattes på fri fot i slutet av juni respektive i mitten av juli. Vid ett flertal tillfällen medgav tingsrätten åklagares framställningar om förlängning av tiden för åtals väckande utan att hålla ny förhandling i häktningsfrågan trots att de misstänkta motsatte sig åklagarens begäran. Sådana beslut fattade tingsrätten den 29 juni, den 30 juli och den 13 augusti 2001, vid samtliga tillfällen beträffande fem personer. Från den 18 juni, då sex av de åtta sedermera åtalade personerna häktades, till dess åtal väcktes den 29 augusti hölls endast omhäktningsförhandlingar (rörande fem personer) vid ett tillfälle, den 16 juli. Beträffande två personer som häktades först den 12 juli hölls ingen omhäktningsförhandling innan åtalet väcktes.

I mål B 6700-01 väcktes åtal den 13 juli 2001. Målet sattes ut till huvudförhandling den 19 juli. Den 18 juli beslutade tingsrätten att huvudförhandlingen skulle ställas in och att en ny huvudförhandling skulle sättas ut den 25 juli. Den tilltalade begärde att en ny häktningsförhandling skulle äga rum och att han skulle bli försatt på fri fot. I beslut den 20 juli avtog tingsrätten den tilltalades yrkanden.

Anmälan remitterades till tingsrätten för upplysningar och yttrande om vilka överväganden som gjordes när tingsrätten, trots framställningar därom, underlät att hålla omhäktningsförhandlingar i samband med åklagarens begäran om förlängd tid för åtals väckande i ovan nämnda mål. Beträffande mål B 6700-01 skulle det av upplysningarna även framgå vilka överväganden som gjordes när tingsrätten, trots den häktades begäran, underlät att hålla omhäktningsförhandling sedan tidpunkten för huvudförhandling i målet flyttats fram.

Tingsrätten (lagmannen BB) inkom med yttrande till vilket fogades yttranden från chefsrådmännen CC och DD samt rådmännen EE, FF och GG (här utelämnade – JO:s anmärkning).

BB anförde följande.

Det är uppenbart att bestämmelsen i 24 kap. 18 § tredje stycket rättegångsbalken är avsedd att vara en undantagsregel. Som en följd därav kan den inte regelmässigt tillämpas. Syftet med bestämmelsen är i första hand att rätten skall tillse att utredningen bedrivs med tillräcklig effektivitet. Detta syfte kan uppnås, i de fall en ny häktningsförhandling framstår som uppenbart obehövlig, genom att häktningsdomaren efter en begäran om förlängd tid för åtals väckande noggrant sätter sig in i utredningsläget. Ett från försvararen framfört konkret skäl till att han motsätter sig en förlängning av åtalstiden och kräver ny häktningsförhandling torde i flertalet fall medföra att det inte kan anses vara uppenbart betydelselöst att hålla en ny häktningsförhandling.

Högsta domstolen (HD) har i NJA 1997 s. 368 haft att bedöma bland annat i vilken utsträckning en domare gjort sig skyldig till felbedömningar när han vid flera tillfällen avtog begäran om ny häktningsförhandling. Såvitt jag har kunnat utläsa ur rättsfallet har HD – till skillnad från hovrätten – inte ansett att domaren gjort missbedömningar när han i några fall avtog framställning om ny häktningsförhandling och förlängde tiden för åtals väckande. I ett av fallen synes tiden för åtals väckande ha förlängts med en månad. I två fall har HD ansett beslutet att inte hålla ny häktningsförhandling vara en felbedömning när åtal skulle väckas inom två veckor respektive en vecka. Rättsfallet ger såvitt jag har kunnat finna vid handen att det inte enbart är den tid som förflutit utan ny häktningsförhandling som har inverkat på HD:s bedömning utan också främst utredningsläget.

Av det bilagda materialet framgår vilka överväganden som har gjorts i de olika målen. Såvitt framgår har utredningsläget bedömts vid varje enskilt tillfälle.

Det framstår som att ny häktningsförhandling underlåts i ett ganska stort antal fall. Detta skall dock ses mot bakgrund av ett mycket stort antal mål med tämligen likartade utredningar. Försvarens synes inte ha framfört några konkreta skäl för att motsätta sig förlängning av tiden för åtals väckande.

Den tid för vilken förlängning har medgetts varierar från 4 dagar till 14 dagar, i något fall med mellankommande prövning av häktningsfrågan i hovrätt. För min del anser jag klart att de förhållanden som rådde i målen B 6706-01 (begäran avsåg fyra dagar), B 6690-01 (åtal inom en vecka) samt i B 6678-01 (avser troligen mål B 6700-01; JO:s anmärkning) vad avser den framflyttade huvudförhandlingen har gjort en ny häktningsförhandling utan betydelse.

Med hänvisning till förhållandena i det ovan angivna rättsfallet kan jag inte heller i övrigt finna att någon felbedömning har gjorts. Det kan dock konstateras att tillämpningen av det aktuella lagrummet varierar inom tingsrätten, varför en mer ingående diskussion om dess användning kan vara av värde.

I ett beslut den 29 mars 2005 anförde *chefsJO Melin* följande.

Bedömning

Inledning

JO är ett extraordinärt tillsynsorgan vars granskning främst är inriktad på tillämpningen av gällande förfaranderegler. JO är, av hänsyn till det oberoende som domstolarna i en rättsstat bör åtnjuta i sin dömande verksamhet, återhållsam med uttalanden i fråga om domstolars bedömningar i sak. Min granskning i detta ärende begränsar sig därför till frågan om hur tingsrätten tillämpat en undantagsregel som ger domstolen visst utrymme för att underlåta att hålla omhäktningsförhandling.

Det finns anledning att inledningsvis påminna om att varje medborgare enligt 2 kap. 8 § regeringsformen och artikel 5 i Europakonventionen gentemot det allmänna är skyddad mot frihetsberövanden. Denna frihet får endast begränsas genom lag. Bestämmelser om häktning och om inskränkningar för den häktade i hans kontakter med omvärlden finns i 24 kap. rättegångsbalken (RB) och lagen (1976:371) om behandlingen av häktade och anhållna m.fl. Dessa regler syftar till att säkerställa att brottsutredningar och en eventuell rättegång kan genomföras. Reglerna får emellertid – eftersom de medger inskränkningar i den enskildes grundlagsfästa rätt till personlig frihet – inte tolkas extensivt. Detta gäller såväl de materiella regler som kan åberopas till stöd för en begäran om häktning som sådana processuella bestämmelser som medger undantag från förfaranderegler som utformats till den enskildes skydd.

Omhäktningsförhandling innan åtal väckts

Sedan en åklagare ingivit en häktningsframställning skall domstolen vid en förhandling pröva om det, beroende på åklagarens yrkande, föreligger sannolika skäl alternativt skälig misstanke att den misstänkte begått det eller de brott som påstås. Vidare har domstolen att pröva om den eller de av åklagaren särskilt angivna s.k. särskilda häktningsgrunderna föreligger, dvs. om det finns risk för att den misstänkte avviker (flyktfara), försvårar sakens utredning (kollisionsfara) eller fortsätter sin brottsliga verksamhet (recidivfara). Om åklagaren har yrkat att den

häktades kontakter med omvärlden skall få inskränkas, dvs. begärt tillstånd att meddela den misstänkte restriktioner enligt 24 kap. 5 a § RB, skall även den frågan prövas. Därtill kommer att domstolen alltid skall ta ställning till om något annat, mindre ingripande tvångsmedel, såsom reseförbud eller anmälningsskyldighet, är tillräckligt samt om häktning skulle strida mot proportionalitetsprincipen.

I 24 kap. 18 § RB stadgas att då rätten beslutar om häktning skall, om inte åtal redan har väckts, rätten sätta ut den tid inom vilken åtal skall väckas. Tiden får inte bestämmas längre än vad som är oundgängligen nödvändigt. Är den utsatta tiden otillräcklig, får rätten medge förlängning av tiden, om detta begärs före tidens utgång. Den misstänkte eller hans försvarare skall om möjligt beredas tillfälle att yttra sig. Väcks inte åtal inom två veckor, skall rätten, så länge den misstänkte är häktad och till dess åtal har väckts, med högst två veckors mellanrum hålla ny förhandling i häktningsfrågan och därvid särskilt se till att utredningen bedrivs så skyndsamt som möjligt. Är det med hänsyn till utredningen eller av annan anledning uppenbart att förhandling inom nu angiven tid skulle vara utan betydelse, får rätten bestämma längre tids mellanrum.

Syftet med en omhäktningförhandling är att rätten skall utöva viss kontroll över förundersökningens bedrivande och underkasta häktningsfrågan en förnyad prövning. Förhandling skall som regel hållas med två veckors mellanrum oavsett om tvåveckorsfristen överskrids redan från början genom ett beslut om mer än två veckors åtalstid eller om detta sker därefter genom förlängning av åtalstiden (Fitger, Rättegångsbalken, del 2, s. 24:56). En sådan förhandling betecknas ibland häktningskontrollförhandling.

Bestämmelsen fick sin nuvarande lydelse år 1988. De ändringar i sak som då gjordes i 24 kapitlet rättegångsbalken var bl.a. föranledda av att de organ som upprättats för att pröva klagomål rörande tillämpningen av Europakonventionen i ett par avgöranden funnit att det dröjt alltför lång tid innan en misstänkt ställdes inför svensk domstol. I konventionens artikel 5 föreskrivs att ingen får berövas friheten utom i vissa särskilt angivna fall och i den ordning som lagen föreskriver. Som ett sådant fall anges att någon är berövad friheten för att ställas inför behörig rättslig myndighet såsom skäligen misstänkt för att ha begått ett brott. Den som har berövats friheten på den grunden skall enligt artikel 5(3) utan dröjsmål (promptly) ställas inför en domare eller annan ämbetsman som enligt lag får fullgöra dömande uppgifter och skall vara berättigad till rättegång inom skälig tid eller till frigivning i avvaktan på rättegång. I proposition 1986/87:112 anfördes att de redovisade bestämmelserna i Europakonventionen är ett uttryck för att det, särskilt mot bakgrund av att straffprocessuella frihetsberövanden sker utan att en domstol på sedvanligt sätt har behandlat saken och funnit den misstänkte skyldig till det brott som han misstänkts för, ansetts viktigt att ett frihetsberövande snabbt blir prövat av en i förhållande till förundersökningsledaren fristående myndighet och att frihetsberövandet inte tillåts att fortgå längre än vad som är oundgängligen nödvändigt (s. 23).

I den nyss nämnda propositionen uttalades att det i undantagsfall kan vara uppenbart att en häktningsförhandling var fjortonde dag inte skulle tjäna något syfte. Det kan t.ex. vara fallet i mål om grova våldsbrott där åtalet är beroende av teknisk utredning (s. 78). Vidare betonades vikten av att frihetsberövanden inte fortgår längre än som är absolut nödvändigt och att det därför är naturligt att domstolen ställer högre krav på att utredningen bedrivs skyndsamt om åtalstiden förlängs upprepade gånger (s. 54).

I proposition 1997/98:104 som innehöll förslag till vissa ändringar beträffande rättens prövning av frågan om tillstånd för åklagare att meddela restriktioner anfördes bl.a. följande. För att förundersökningen inte skall äventyras får domstolens krav på konkreta och detaljerade uppgifter inte ställas alltför högt vid dess prövning av restriktionsfrågor, vare sig det gäller tillstånd till restriktioner eller överprövning av enskilda restriktioner. Det gäller särskilt under den inledande delen av förundersökningen. Men ju längre förundersökningen pågår, desto större krav på närmare uppgifter bör domstolen typiskt sett kunna ställa för att bl.a. kunna göra den proportionalitetsbedömning som framgår av 1 § lagen om behandlingen av häktade och anhållna m.fl. (s. 52).

Högsta domstolen har i NJA 1997 s. 368 bl.a. uttalat att det redan av lagtexten framgår att förutsättningarna för att bestämma längre tids mellanrum än två veckor mellan häktningsförhandlingarna är mycket begränsade och att betydelsen av att rätten kontrollerar att utredningen bedrivs skyndsamt och att häktningsskälens kvarstår ökar allt eftersom tiden går samt att detta särskilt gäller i fall där den misstänkte yrkat att förhandling skall hållas.

Det står således klart att det är en viktig uppgift för domstolen att bevaka att ett frihetsberövande genom häktning inte tillåts fortgå längre än som kan anses oundgängligen nödvändigt. Denna kontroll från domstolens sida är avsedd att ske genom att en förhandling i frågan om fortsatt häktning äger rum åtminstone var fjortonde dag.

Vid en omhäktningsförhandling skall, som framgått, prövas dels om de förhållanden som föranlett häktningen alltjämt föreligger, dvs. om den häktade fortfarande är på sannolika skäl misstänkt för det brott som utredningen gäller och om den särskilda häktningsgrund som befunnits motivera häktning fortfarande är aktuell, dels om förundersökningen bedrivs med den skyndsamhet som fordras. Härtill kommer att domstolen även i förekommande fall har att pröva om det fortfarande finns skäl att låta åklagaren besluta om restriktioner. Det ligger i sakens natur att kollusionsfara är den särskilda häktningsgrund beträffande vilken omständigheterna kan förändras allt eftersom utredningen fortskrider.

För att en muntlig förhandling skall kunna anses uppenbart vara utan betydelse fordras enligt min mening att beslutsunderlaget är sådant att domstolen kan göra en bedömning på handlingarna i samtliga nu berörda avseenden.

Det kan naturligtvis förekomma att den misstänkte och hans försvarare har sådan insikt såväl i hur utredningen fortskrider som om häktningsskälens fortsatta bärkraft att åklagarens yrkande om förlängd tid för åtals väckande medges. Givetvis kan det i ett sådant fall finnas utrymme för att avstå från att hålla omhäktningförhandling. Det är emellertid likväl rätten som principiellt bär ansvaret för att kontrollen utövas. Den misstänktes inställning bör därför självfallet tas med i bedömningen när rätten prövar om en förhandling uppenbart skulle sakna betydelse men kan inte tillåtas avgöra frågan.

Om den häktade, genom sin försvarare eller själv, framför något konkret skäl till att han motsätter sig en förlängning av åtalstiden kan, som tingsrätten också anfört, en omhäktningförhandling nästan aldrig anses uppenbart vara utan betydelse. Den i praktiken vanligaste situationen torde ändå vara, som i de aktuella fallen, att den misstänkte motsätter sig en förlängning av åtalstiden utan att ange några konkreta skäl för sin inställning. Det ankommer då på domstolen att pröva om det av åklagaren tillhandahållna underlaget är sådant att rättens kontroll låter sig genomföras utan att en förhandling hålls.

I det aktuella fallet gällde det stora flertalet mål endast en misstänkt person, medan mål B 6678-01 avsåg flera personer som påstods ha varit verksamma vid den s.k. sambandscentralen.

Beträffande den först nämnda gruppen av mål hade i vart och ett av målen B 6690-01, B 6691-01, B 6692-01, B 6697-01, B 6700-01, B 6705-01 och B 6754-01 hållits häktningförhandling den 17 juni 2001. De misstänkta häktades såsom på sannolika skäl misstänkta för visst brott. Brottsmisstanken var i sex av målen våldsamt upplopp, i två fall i kombination med försök till grov misshandel. I ett av målen rubricerades brottsmisstanken som försök till våld mot tjänsteman. I samtliga häktningsbeslut angavs att kollusionsfara förelåg. I de protokoll som fördes vid häktningförhandlingarna togs emellertid inte in några uppgifter om vad åklagaren påstått i detta avseende. I ett par mål fanns i de vid förhandlingarna ingivna handlingarna uppgifter om att den misstänkte var en av flera på platsen som angrep polisen. I något fall var antecknat att den misstänkte verbalt försökte få folkmassan att kasta sten mot polisen. I ett annat mål angavs i de ingivna handlingarna att den misstänkte, förutom att han själv slängt gatsten mot polisen, möjligen kan ha givit gatstenar till andra, en uppgift som också fanns intagen i protokollet. Det framgår dock inte om det var dessa omständigheter som låg till grund för åklagarens påstående om kollusionsfara. Fyra av de misstänkta personerna var utländska medborgare med bostadsadress utomlands. Beträffande dessa angavs också att flyktfara var för handen. I samtliga fall bifölls även åklagarens yrkande att få tillstånd att besluta om restriktioner enligt 24 kap. 5 a § RB. Åtal skulle vara väckt den 29 juni.

I slutet av juni begärde åklagare förlängd tid för åtals väckande. Det redovisades därvid vilka åtgärder som hade vidtagits under förundersökningen och vilka som återstod. I flertalet fall angavs att ytterligare förhör med den misstänkte och poliser

skulle hållas och teknisk undersökning genomföras. I ett antal fall gavs därutöver den upplysningen att ett omfattande filmmaterial skulle gås igenom. Några uppgifter som särskilt tog sikte på risken för att den misstänkte på fri fot skulle kunna försvåra sakens utredning lämnades emellertid inte. Det lämnades inte heller några uppgifter om anledningen till att åklagaren ansåg det nödvändigt att fortsatt ha möjlighet att besluta om restriktioner. Endast i ett mål angavs i framställningen att den misstänkte begärt att vittnen skulle höras. Om detta var skälet till att åklagaren ansåg att kollusionsfara förelåg framgick dock inte. Dåvarande rådmannen DD som beslutade i målen B 6690-01, B 6691-01, B 6692-01, B 6700-01 samt B 6754-01 och rådmannen EE som fattade beslut i målen B 6697-01 och B 6705-01 har beträffande de överväganden som gjordes i samband med prövningen av åklagarnas framställningar hänvisat till besluten. Det har således inte heller framkommit att det skulle ha funnits ytterligare information i dessa frågor som inte dokumenterats.

Mot bakgrund av de uppgifter som lämnats under JO:s utredning kan jag inte finna annat än att det skriftliga underlaget hade sådana brister, i vart fall såvitt avser påståendena om att kollusionsfara fortfarande förelåg och att det fortsatt fanns behov av att kunna meddela den misstänkte restriktioner, att domstolen hade bort hålla muntlig förhandling. DD:s och EE:s prövning kan knappast heller ha underlättats av att ingen av dem fattat de ursprungliga häktningsbesluten.

I mål B 6706-01, i vilket förlängning begärdes med fyra dagar, har rådmannen GG redogjort för vilka överväganden som föregick hans beslut att inte hålla omhäktningsförhandling. Jag finner inte skäl att rikta någon kritik mot beslutet.

Beträffande det mål som avsåg den s.k. sambandscentralen (B 6678-01) kan nämnas att i målet häktades ursprungligen tolv personer. Därefter kom sex av dessa att försättas på fri fot, medan ytterligare två personer häktades i målet. Som särskild häktningsgrund angavs i samtliga fall kollusionsfara. Sex personer kom att vara häktade under tiden den 18 juni till den 29 augusti 2001, dvs. 72 dagar. Omhäktningsförhandling ägde rum vid endast ett tillfälle, den 16 juli. Två personer var häktade från den 12 juli till den 29 augusti, dvs. 48 dagar. Beträffande dem hölls ingen omhäktningsförhandling.

Utrymmet för att underlåta att hålla häktningsförhandling är, som redan framgått, mycket begränsat. Dessutom ökar, som Högsta domstolen konstaterat i det ovan refererade avgörandet, kraven på en effektiv domstolskontroll allt eftersom tiden går. När åklagaren den 27 juli 2001 begärde förlängd tid för åtals väckande angavs att den tekniska utredningen inte var klar, bl.a. pågick arbete med att dekryptera en dator och tid erfordrades för systematisering och sammanställning av de omfattande beslag som gjorts. I en framställning den 10 augusti angavs att arbetet med analyser av beslag alltjämt pågick men att förundersökningsprotokollet beräknades kunna färdigställas under perioden. Med anledning av dessa framställningar beslutade rådmannen FF den 30 juli och rådmannen HH den 13

augusti att omhåkningsförhandlingar uppenbart skulle vara utan betydelse och medgav åklagaren den begärda förlängningen.

Det är givet att kollusionsfaran kan framstå relativt tydligt beträffande brottsmisstankar av nu aktuellt slag. AA har i anmälan anfört att de offentliga försvararna i målet hade begärt omhåkningsförhandling då de menade att utredningen var färdig och att kollusionsfara inte längre förelåg. Om så skulle ha varit fallet borde, enligt min mening, ett så konkret skäl till att motsätta sig en förlängning ha föranlett rätten att hålla en förhandling. Någon uppgift om att information av det slaget skulle ha framförts till tingsrätten finns dock inte i det material som JO tagit del av.

Oavsett vilken inställning försvararna kan ha intagit i målet, anser jag att det inte funnits utrymme för att avstå från muntlig förhandling när förundersökningen drog ut så långt på tiden som i detta mål. Tingsrätten saknade därför i vart fall i beslut den 13 augusti 2001 grund för att anse att en omhåkningsförhandling uppenbart skulle vara utan betydelse.

Omhåkningsförhandling sedan åtal väckts

I ett av ovan nämnda mål, B 6700-01, väcktes åtal den 13 juli 2001 och förhandling sattes ut att hållas den 19 juli. Tingsrätten lyckades inte få kontakt med åberopade vittnen och beslutade därför den 18 juli att huvudförhandlingen skulle ställas in och sättas ut till den 25 juli. I beslutet angav tingsrätten att det framstod som mest ändamålsenligt att handlägga målet vid ett och samma tillfälle i stället för att påbörja huvudförhandlingen den 19 juli med fortsättning den 25 juli. Den misstänkte begärde den 19 juli att en ny häktningsförhandling skulle äga rum och att han skulle bli försatt på fri fot. Tingsrätten beslutade att avslå den misstänktes yrkanden och angav därvid att åtal i målet var väckt och huvudförhandling utsatt till viss dag. Någon omständighet som talade för att den misstänkte inte skulle vara på sannolika skäl misstänkt för våldsam upplöpp hade inte framkommit. Målet var utsatt inom den tid som rättegångsbalken föreskriver och det saknades skäl att hålla ny häktningsförhandling.

När åtal är väckt är bestämmelserna i 24 kap. 18 § RB inte längre tillämpliga. Den tilltalade kan emellertid alltid begära att bli försatt på fri fot och att en förhandling i frågan skall äga rum. Om en sådan begäran skall bifallas blir ytterst en bedömningsfråga.

Med anledning av att frågan om åklagarens tillstånd att meddela den misstänkte restriktioner inte berörs i beslutet vill jag endast erinra om bestämmelsen i 24 kap. 5 a § tredje stycket RB. Av denna framgår att ett tillstånd till restriktioner förfaller om rätten inte medger fortsatt tillstånd i samband med att den förordnar att någon skall kvarbli i häkte eller medger förlängning av tiden för att väcka åtal.

Sammanfattningsvis anser jag att tingsrätten förtjänar kritik för hur undantagsregeln i 24 kap. 18 § tredje stycket RB kommit att tillämpas. Mot

tingsrättens beslut att inte hålla muntlig förhandling i häktningsfrågan sedan åtal väckts har jag emellertid inte någon kritik att rikta.

Jag vill avslutningsvis framhålla att det självfallet är av vikt att den prövning som görs sker individuellt beträffande varje misstänkt person. Det stora antalet likartade beslut av nu avsett slag – låt vara i mål med tämligen likartade utredningar – kan ge intryck av att undantagsregeln i 24 kap. 18 § tredje stycket RB kommit att tillämpas som huvudregel. En sådan tillämpning är naturligtvis inte acceptabel.

Vad som i övrigt framkommit föranleder inte något uttalande från min sida.